

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

TUSSENARREST

nr. A/2013/0406 van 23 juli 2013
in de zaak 2010/0425/SA/2/0383

In zake:

1. de heer [REDACTED]
2. mevrouw [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Pascal MALLIEN
kantoor houdende te 2000 Antwerpen, Meir 24
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Willem SLOSSE
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 7 mei 2010, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Antwerpen, van 2 april 2010 waarbij, onder voorwaarden, aan het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen, een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het uitvoeren van infrastructuurwerken aan de N131 [REDACTED] ter hoogte van het winkelcentrum [REDACTED] in het kader van het 'Wegwerken van gevaarlijke punten en wegvakken in Vlaanderen'.

De bestreden beslissing heeft betrekking op een perceel gelegen te [REDACTED], en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

Met het arrest van 20 september 2011 met nummer S/2011/0114 heeft de Raad de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen bij gebrek aan een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en een afschrift van het administratief dossier neergelegd. De verzoekende partijen hebben een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 6 december 2011, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Hilde LIEVENS heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal MALLIEN die verschijnt voor de verzoekende partijen en advocaat Stijn BRUSSELMANS die loco advocaat Willem SLOSSE verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de VCRO hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. FEITEN

Een eerste aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor infrastructuurwerken aan de N131 [REDACTED] ter hoogte van het winkelcentrum [REDACTED], met onder meer een nieuwe bushaven, dateert van 2006. Na het openbaar onderzoek is de aanvraagprocedure blijkbaar stopgezet.

Op 11 augustus 2009 (datum van het ontvangstbewijs) dient het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen, een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“infrastructuurwerken aan de N131 [REDACTED] ter hoogte van het winkelcentrum [REDACTED]. Hiertoe behoren de opbraak van de bestaande verhardingen, afsluitingen, het dempen van bestaande grachten, het rooien van bestaande bomen, de aanleg van nieuwe wegen, fiets- en voetpaden, middeneilanden in figuratiebeton, riolering, bushavens, het profileren van nieuwe grachten en het plaatsen van nieuwe hoogstambomen”*. De bijgevoegde beschrijvende nota omschrijft de aanvraag als volgt:

“ ...

Het totale project bestaat erin de N131 [REDACTED] ter hoogte van het winkelcentrum [REDACTED] volledig herin te richten. Er worden middengeleiders geplaatst en nieuwe voorsorteerstroken aangelegd waarbij een conflictvrije regeling voor linksafslaand verkeer (richting [REDACTED]) wordt nagestreefd.

De N131 wordt heraangelegd met een nieuwe KWS verharding, een middengeleider met veilige fiets- en voetgangersoversteek, fietspaden in rode beton, voetpaden in grijze betonstraatstenen, nieuw geprofileerde grachten en nieuwe bushavens.

De bestaande bushaltes op de N131, waarbij de bus op de rijweg halteert, worden in de nieuwe toestand vervangen door aparte bushavens die niet meer gelegen zijn in de rijweg.

Ter hoogte van de ingang ■ voor voertuigen wordt een voetgangersoversteek aangelegd met middenberm met een breedte van 3m.

Ter hoogte van de grens der werken gaat het nieuw aan te leggen vrijliggend fietspad over naar bestaande toestand binnen 25 meter in de richting van Merksplas en binnen 11 meter richting Rijkevorsel. Dit overgaande fietspad wordt in die zone aangelegd in betonstraatstenen, daar deze later worden opgebroken voor verdere heraanleg van de ■.

Langs de kant van het winkelcentrum wordt het nieuwe fietspad aangelegd achter de bomen die niet te rooien zijn. Enkel ter hoogte van de bushaven worden de stadspieren gerooid.

In functie van module 13 worden enkele bomen aan de overzijde van het winkelcentrum gerooid en vervangen door gelijkaardige jonge bomen.

Het geheel wordt afgewaterd door gebruik te maken van slikkers en greppels. De slikkers worden aangesloten op de bestaande en nieuwe ontworpen open grachten.

....”

Een gedeelte van het perceel 'villa ■', eigendom van de verzoekende partijen, gelegen schuin tegenover het winkelcentrum ■ dient ten behoeve van de nieuw op te richten bushaven onteigend te worden. Het onteigeningsbesluit van 2 mei 2007 is op 7 juli 2010 door het Vredegerecht te Hoogstraten onwettig verklaard omdat ten onrechte de dringende noodzakelijkheid werd ingeroepen (de gevaarlijke verkeerssituatie, door het aanvaarden van winkelcentra van grote ketens op een plaats waar er voorheen enkel een recreatiecentrum was, bestaat al van vóór 2005). Het beroep, ingesteld door het Vlaamse Gewest, wordt ingewilligd en bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Turnhout van 25 oktober 2010 wordt de vereiste hoogdringendheid aanvaard, wordt de onteigening op dat vlak regelmatig verklaard en wordt de zaak voor verdere afhandeling van de onteigeningsprocedure terug naar het Vredegerecht te Hoogstraten verzonden. Het Vredegerecht stelt bij vonnis van 14 december 2010 vast dat de onteigening wettig is en begroot de provisionele onteigeningsvergoeding op 90 % van het aangeboden bedrag voor de inname van het op het onteigeningsplan aangeduide deel van het perceel ■, eigendom van de verzoekende partijen, voor een oppervlakte van 9 a 10ca. Op de openbare terechtzitting van 6 december 2011 deelt de raadsman van de verzoekende partijen mee dat dit vonnis van 14 december 2010 in kracht van gewijsde is getreden.

Het perceel is volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 september 1977 vastgesteld gewestplan Turnhout gelegen langs een hoofdverkeersweg, in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, recreatiegebied en natuurgebied.

Het perceel is eveneens deels gelegen binnen de grenzen van het op 27 juli 1977 goedgekeurd bijzonder plan van aanleg '■', gewijzigd bij ministerieel besluit van 4 mei 2009. Volgens dit plan is de aanvraag deels bufferzone.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 31 augustus 2009 tot 30 september 2009, zijn twee bezwaarschriften ingediend, waarvan één door de verzoekende partijen. Zij stellen een alternatieve locatie voor de bushaven voor, aan de andere zijde van de Reeweg, die minder hinder voor de omwonenden zou veroorzaken en een lagere onteigeningskost zou hebben. De bezwaren hebben ook betrekking op het verdwijnen van een aantal waardevolle bomen, de schending van de privacy en de mogelijke verkeerschaos.

Het advies van 27 augustus 2009 van de Vlaamse overheid, Duurzame Landbouwonwikkeling Antwerpen, is gunstig.

Het advies van 31 augustus 2009 van het Agentschap RO-Vlaanderen, Onroerend Erfgoed, cel Archeologie, is gunstig.

Het advies van 1 september 2009 van het Agentschap Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen, is gunstig.

Het advies van 18 september 2009 van het Centrum voor Toegankelijkheid van de provincie Antwerpen is gunstig, mits behoud van de toegankelijkheid voor personen met een verminderde mobiliteit na voltooiing van de werken en mits het niveau van het voetpad ter hoogte van de oversteekplaats gelijk met dat van de rijbaan te brengen.

Het advies van 25 september 2009 van het Agentschap Natuur en Bos is gunstig op voorwaarde dat de fundering van het nieuwe fietspad ter hoogte van de te behouden hoogstammige bomen gedeeltelijk wordt vervangen door bomenzand of een ander doorwortelbaar substraat.

Het advies van 8 oktober 2009 van het college van burgemeester en schepenen is gunstig op voorwaarde dat de werken slechts aanvangen nadat alle grondverwervingen zijn gerealiseerd.

De verwerende partij beslist op 2 april 2010 onder voorwaarden een stedenbouwkundige vergunning te verlenen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

BEOORDELING GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De aanvraag voorziet in eerste instantie het verkeersveiliger maken van het wegvak door een scheiding van verkeer te realiseren. De impact op de bestaande ordening van het gebied is zeer beperkt. De huidige grachten worden vervangen door nieuwe open grachten. Een aantal bomen wordt gerooid en vervangen door een beperkt aantal inheemse bomen.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag stemt overeen met de principes van duurzame ruimtelijke ontwikkeling zoals werd bepaald in artikel 1.1.4 en in Hoofdstuk III, Afdeling 1. Art. 4.3.1. §2. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009. Dit wil zeggen dat werd rekening gehouden met de aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen. Er wordt rekening gehouden met de ruimtelijke draagkracht; de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Op deze manier wordt gestreefd naar ruimtelijke kwaliteit.

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is

1° het college van burgemeester en schepenen en de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar per aangetekende brief op de hoogte te brengen van het begin van de werkzaamheden of handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die werkzaamheden of handelingen;

2° de volgende voorwaarden na te leven:

De voorwaarden opgelegd door het Agentschap voor Natuur en Bos en door het Centrum voor Toegankelijkheid van het Provinciebestuur dienen integraal te worden nageleefd.

...

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De Raad heeft met het arrest van 20 september 2011 met nummer S/2011/0114 vastgesteld dat het beroep tijdig werd ingesteld. Er zijn geen redenen om anders te oordelen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

1.

De Raad heeft met het arrest van 20 september 2011 met nummer S/2011/0114 vastgesteld dat de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereist belang overeenkomstig artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO. Er zijn geen redenen om anders te oordelen.

Het belang, ook in hoofde van een derde benadeelde, moet echter gedurende gans de procedure blijven bestaan. Het belang moet derhalve actueel blijven. De beoogde vernietiging moet aan de verzoekende partij tot aan de uitspraak een voordeel kunnen opleveren.

2.

Op de openbare terechtzitting van 6 december 2011 heeft de raadsman van de verzoekende partijen verklaard dat het vonnis van het Vredegerecht te Hoogstraten, waarbij de onteigening wettig werd verklaard en de provisionele vergoeding werd vastgesteld, kracht van gewijsde heeft verkregen.

De Raad leidt hieruit af dat de verzoekende partijen geen procedure tot herziening hebben ingesteld overeenkomstig artikel 16 van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemene nutte.

Dit houdt eveneens in dat de door de onteigening voorziene inbezitnemingen konden gebeuren.

De door de verzoekende partijen bestreden beslissing is trouwens slechts uitvoerbaar nadat de grondverwervingen zijn gebeurd.

3.

In zoverre de verzoekende partijen de procedure tot herziening niet hebben ingesteld is de onteigening definitief, maar het eigendomsrecht gaat maar over naar het vermogen van de onteigenaar door de uitwerking van het vonnis van het Vredegerecht te Hoogstraten van 6 december 2011.

Het is voor de Raad dan onontbeerlijk te vernemen of de geplande innemingen voorafgaand aan de uitvoering van de vergunde werkzaamheden reeds zijn gebeurd. Zo de geplande innemingen reeds zijn gebeurd en de eigendomsoverdracht zich heeft gerealiseerd, stelt zich de vraag naar het actueel belang van de verzoekende partijen.

Om de rechten van alle procespartijen en een goede rechtsbedeling te vrijwaren, past het in het licht van deze gegevens om de debatten te heropenen en de partijen aanvullend standpunt te laten innemen met betrekking tot het actueel belang van de verzoekende partijen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad beveelt de heropening van de debatten.
2. De verzoekende partijen worden uitgenodigd om binnen een termijn van vijfenveertig dagen, die ingaat de dag na deze van de betekening van huidig tussenarrest, de Raad en de verwerende partij een aanvullende nota te bezorgen met betrekking tot hun actueel belang.
3. De Raad verleent aan de verwerende partij de mogelijkheid om de Raad en de verzoekende partijen in kennis te stellen van een eventuele replieknota op de in sub 2 vermelde aanvullende nota, en dit binnen een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de dag na de betekening van de in sub 2 vermelde nota door de verzoekende partijen.
4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing ten gronde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 23 juli 2013, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS, voorzitter van de tweede kamer,

met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Katrien VISSERS

Hilde LIEVENS